

Ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Θεομητορικῇ Ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

• Πορευόμενοι πρὸς τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ

**«Μήτηρ, σθένος δίδου,
ᾧση πέφυκεν ἢ προαίρεσις»,
«ἵνα ὑμνήσωμεν καὶ ὀλίγον τι Ἐσέ...»**

*«Στέργειν μὲν ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον φόβῳ,
Ῥᾶον σιωπῆν· τῷ πόθῳ δὲ Παρθένε,
Ἵμνους ὑφαίνειν συντόνως τεθηγμένους,
Ἐργῶδες ἔστιν· ἀλλὰ καὶ Μήτηρ σθένος,
ᾧση πέφυκεν ἢ προαίρεσις δίδου».*

Τὸ νὰ ἀρκεσθοῦμε ἀπὸ φόβο/εὐλάβεια στὴν σιωπή, ἢ ὁποῖα εἶναι ἀκίνδυνος, τοῦτο εἶναι περισσότερο εὐκόλο· **πάλι ὅμως**, τὸ νὰ συνθέτουμε, Παρθένε, παρασυρμένοι ἀπὸ ἱερὸ πόθο, ὕμνους πρὸς Σὲ λαμπροὺς καὶ ἀρμονικοὺς, εἶναι ἐπίπονο/ἐπικίνδυνο. **Ἀλλά**, Μητέρα, Ἐσὺ ἄς δίδῃς κατὰ τὴν προαίρεσί μας σθένος/δύναμι, γιὰ νὰ Σὲ ὑμνοῦμε.

**ᾠοῖου Νικοδήμου Ἀγιορείτου,
Ἐρμηνεῖα εἰς τὸν Εἰρμὸν τῆς ᾠδῆς Θ'
τοῦ Ἰαμβικοῦ Κανόνος τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως,
Ποιήματος τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ**

Πρὸς τὴν Ἀειπάρθενον καὶ λοχεύτριαν τοῦ Θεοῦ Λόγου, τὴν μουσουργὸν τῆς ἐνάτης ᾠδῆς, προσφωνεῖ τὸν παρόντα Εἰρμὸν ὁ χαριτώνυμος Μελωδός, οὕτω λέγων:

• ᾠ Παρθένε καὶ Μήτηρ ἐνταυτῷ· εἰς Ἐσὲ γὰρ μόνην ἠνώθησαν Παρθενία ὁμοῦ καὶ Γέννησις, τὰ κατὰ φύσιν μαχόμενα· ἡμεῖς, οἱ ἰδικοί Σου ὑμνωδοί, ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἰδικὴν Σου ὑμνωδίαν καὶ ἔπαι-

νον, και θέλοντες νὰ Σὲ ἐγκωμιάσωμεν, πάσχομεν ἀπὸ δύο ἐναντία πάθη, **φόβον** και **πόθον**·

και ὁ μὲν φόβος προξενεῖ εἰς ἡμᾶς σιωπήν, ἵνα μὴ ἀθέμιτον και ἀνόσιον ἔργον ποιήσωμεν, τολμῶντες μὲ ἀκάθαρτα χεῖλη νὰ ὑμνήσωμεν Ἐσὲ τὴν καθαρωτάτην και παναμώμητον· εἴρηκε γὰρ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἐκ τοῦ

Πλάτωνος ἐρανοισάμενος: «Μὴ καθαρῶ καθαρῶ ἐφάπτεσθαι οὐχὶ θεμιτόν»· και πάλιν: «Καθαρτέον πρῶτον ἑαυτόν, εἶτα τῷ καθαρῶ προσομιλητέον» (Λόγ. Α', Περὶ Θεολογίας)·

ὁ δὲ πόθος ἐκ τοῦ ἐναντίου, παρακινεῖ ἡμᾶς ἔσωθεν διὰ νὰ Σὲ ἐγκωμιάσωμεν, ἂν και ἀκάθαρτοι εἴμεθα.

Εὐκολώτερον δὲ εἶναι νὰ πεισθῶμεν εἰς τὸν **φόβον**, και νὰ ἀγαπήσωμεν τὴν σιωπήν, ὡς μηδένα κίνδυνον ἔχουσαν· διότι κἀνὲν πρᾶγμα δὲν εἶναι πλέον ἀκίνδυνον ἀπὸ τὴν σιωπήν·

ὄθεν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ταύτην ἐγκωμίασαν· ὁ μὲν γὰρ Σιμωνίδης, εἶπε: «Λαλήσας μὲν, πολλάκις μετεμελήθην, σιωπήσας δέ, οὐδέποτε»· ὁ δὲ Πλάτων ἄδιψον ὠνόμασε τὴν σιωπήν, καθότι οἱ πολλὰ λαλοῦντες εἰς δίψος ἐκκαίονται· και ὁ Ἴπποκράτης οὐ μόνον ἄδιψον εἶπε τὸ σιωπᾶν, ἀλλὰ και ἄλυπον και ἀνώδυνον.

Κἀνὲν, λέγω, πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀκινδυνότερον τῆς σιωπῆς· ὄθεν και ἡμεῖς, ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς Θεομητορικῆς Σου μεγαλειότητος νικώμενοι, εὐκολώτερον (ῥᾶον) εἶναι (νὰ ἀρκεσθοῦμε και) νὰ ἀγαπήσωμεν (στέργειν) τὴν σιωπήν ὡς ἀκίνδυνον·

τὸ δὲ νὰ πλέκωμεν (ὑφαίνειν) εἰς Ἐσὲ, Παρθένε, ὕμνους και ἐγκώμα τεθηγμένα, ἦτοι ἰσχυρά, λαμπρά και ἀκονημένα, μὲ συντονίαν (ἀρμονίαν) και προθυμίαν ψυχῆς, ὑπὸ τοῦ **πόθου** νικώμενοι, τοῦτο εἶναι πρᾶγμα δύσκολον και κινδυνῶδες εἰς ἡμᾶς, διότι τὰ μεγαλεῖα Σου ὑπερβαίνουν κάθε ὕμνον και ἐγκώμιον.

Ἐπειδὴ ὁμως ὑπερνικᾶ τὸν **φόβον** ὁ πρὸς Σὲ **πόθος** ἡμῶν, και ἡ **προαίρεσις** ἔχει μὲν τὰ νικητήρια κατὰ τοῦ φόβου, πλὴν δύναμιν δὲν ἔχει, διὰ τοῦτο Ἐσύ, Θεοτόκε, ὄση εἶναι ἡ ἰδική μας (πέφυκεν: ἐκ φύσεως) **προαίρεσις**, τὴν ἀναλόγως δίδου εἰς ἡμᾶς τὴν ἰδικήν Σου δύναμιν, ἵνα μὲ τὰ δύο ὄντες ἀρματωμένοι, ὑμνήσωμεν κἀν ὀλίγον τι Ἐσὲ τὴν ἀξιῦμητον και ὑπερῦμητον.

